

N 1018
15 H
OXFORD PAMPHLETS

POLSKA SERIA

IVOR THOMAS

**KIM JEST
MUSSOLINI**

10 200

nr. 54

WYDAWNICTWO „W DRÓDZE” / JEROZOLIMA

Gdy wybuchła wojna w roku 1914, Mussolini znany był jako dziennikarz socjalistyczny, który zajął przodujące miejsce dzięki uprawianej gwałtownej krytyce umiarkowanych przywódców partii, wrogiemu nastawieniu wobec monarchii i Kościoła oraz dzięki bezkompromisowemu pacyfizmowi. W przeciągu kilku miesięcy Mussolini zerwał z partią socjalistyczną i zaczął wydawać własne pismo, w którym domagał się interwencji w konflikcie europejskim. Po skończeniu wojny stworzył on ruch, który przemienił po tym w partię polityczną — faszystowską — i po sterroryzowaniu kraju przy udziale uzbrojonych band melodramatycznym marszem na Rzym ujął władzę w swoje ręce. W r. 1924 zamordowany został przywódca opozycji, Matteotti, po czym Mussolini ustanowił rządy totalne w całym Włoszech. Ongiś wróg króla, pogodził się z monarchią, a w r. 1929 rozwiązał t. zw. „zagadnienie rzymskie“ przez daleko sięgające porozumienie z Kościołem. W następnych latach Mussolini rozpoczął agresywną politykę zagraniczną — w Abissynii, Hiszpanii i Albanii — która ostatecznie związała jego kraj wspólnym losem z Niemcami.

Niniejsza broszura wyjaśnia, w jaki sposób Mussolini doszedł do władzy i doprowadził swój kraj do obecnego stanu.

P. Barbara Ward zajęła się dokładniej niektórymi z tych zagadnień w broszurze Nr. 48 Oxford Pamphlets p.t. „O włoskiej polityce zagranicznej“. Istnieje również podobna broszura o Hitlerze, zatytułowana: „Kim jest Hitler?“.

O. Ivor Thomas należy do grupy wydawców „Times'a“. Był on jednym z naczelnych dziennikarzy „News Chronicle“. Niniejsza broszura jest owocem jego gruntownych badań Włoch faszystowskich. P. Thomas jest członkiem Parlamentu, wybranym z Keighley.

Pierwsze wydanie w kwietniu 1942 r.

Przekład Henryki Bochenkowej.

KIM JEST MUSSOLINI?

„Oto dokąd doprowadził was jeden i tylko jeden człowiek“ — napominał Churchill naród włoski 23 grudnia 1940 roku. W określeniu w ten sposób roli Mussoliniego w faszystowskich Włoszech nie ma absolutnie przesady. Mussolini zasługuje na studium nie tylko ze względu na wpływ na kształtowanie losu swego kraju, lecz także jako wzór dla żyjących i przyszłych dyktatorów w wielu krajach. Nawet Hitler, obecnie mistrz Mussoliniego, był kiedyś jego uczniem. Sam fakt, iż Mussolini zajął podobne stanowisko, godny jest zastanowienia. Syn kowala, urągający Bogu i ludziom, który wielokrotnie odsiadywał wyroki sądowe, a w ostatniej wojnie dosłużył się jedynie stopnia kaprała, zdawał się być (jeśli wolno nam odwrócić słynne powiedzenie Tacyta) „incapax imperii nisi imperasset“ — niezdolny do sprawowania rządów, gdyby nie to, iż rzeczywiście rządził. Jeśli mamy zrozumieć świat, w którym żyjemy, zastanówmy się nad życiem Mussoliniego, dyktatora naszej epoki.

M Ł O D O Ś Ć

Mussolini urodził się 29 lipca 1883 r. w Dovia (gminie Predappio i prowincji Forli). Tak więc pochodzi on z Romanii, dzielnicy, która wydała wielu gwałtownych i namiętnych polityków. Jego matka, Rosa Maltoni, była pobożną, prostolinijną katoliczką. Prowadziła ona szkołkę w ich skromnym domu, w specjalnie przeznaczonym na ten cel pokoju. Ojciec Mussoliniego, Alessandro Gaspare Mussolini, był kowalem¹⁾, ateistą i agitorem socjalistycznym. Alessandro Mussolini był człowiekiem uczciwym i otwartym, który za swe przekonania socjalistyczne dwa razy siedział w więzieniu. Swemu pierworodnemu nadał imiona: Benito, Amilcare,

¹⁾ W późniejszych latach był karczmarzem.